

Sygn. akt II KK 617/22

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **P. P.**,

podejrzanego o czyn z art. 160 § 2 i 3 k.k. i in. oraz

S. Z.

podejrzanego o czyn z art. 160 § 2 i 3 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 25 stycznia 2023 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść podejrzanych

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wołominie

z dnia 14 stycznia 2022 r., sygn. II Kp 203/21,

utrzymującego w mocy postanowienie prokuratora Prokuratury Okręgowej w W.

z dnia 30 marca 2021 r., sygn. PO VI Ds. [...],

na podstawie art. 535 § 5 k.p.k. i art. 534 § 1 k.p.k.

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę do
ponownego rozpoznania Prokuratorowi Regionalnemu w
Warszawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 marca 2020 r., sygn. akt PO VI Ds. [...] prokurator Prokuratury Okręgowej w W., na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. umorzył śledztwo przeciwko P. P. o czyn z art. 160 § 2 i 3 k.k., oraz przeciwko S. Z. o czyn z art. 160 § 2 i 3 k.k., wobec stwierdzenia, że czyny te nie zawierają znamion czynów zabronionych.

Po rozpoznaniu zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonych Sąd Rejonowy w Wołominie postanowieniem z dnia 23 listopada 2020 r., sygn. akt II Kp 162/20, uchylił powyższe postanowienie wskazując na potrzebę kontynuowania postępowania przygotowawczego oraz określając zakres czynności do wykonania.

Po uzupełnieniu postępowania postanowieniem z dnia 30 marca 2021 r., sygn. akt PO VI Ds. [...], prokurator Prokuratury Okręgowej w W. działając na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., ponownie umorzył śledztwo przeciwko podejrzanym P. P. i S. Z., wskazując, że zarzucone im czyny z art. 160 § 2 i 3 k.k. nie zawierają znamion czynów zabronionych.

Po rozpoznaniu zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonych postanowieniem z dnia 14 stycznia 2022 r., sygn. akt II Kp 203/21, Sąd Rejonowy w Wołominie utrzymał w mocy postanowienie prokuratora Prokuratury Okręgowej w W. z dnia 30 marca 2021 r., sygn. PO VI Ds. [...]

Kasację w trybie art. 521 § 1 k.p.k. złożył Prokurator Generalny, zaskarżając postanowienie Sądu Rejonowego w Wołominie na niekorzyść podejrzanych, zarzucając w niej: „rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 118 § 3 k.p.k. i art. 330 § 2 k.p.k., polegające na merytorycznym rozpoznaniu zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonych: E. B. , J. B. , T. B. i M. S., złożonego na postanowienie prokuratora Prokuratury Okręgowej w W. z dnia 30 marca 2021 r. o sygn. PO VI Ds. [...] o umorzeniu na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. śledztwa przeciwko P. P. i S. Z., podejrzanym o popełnienie czynów z art. 160 § 2 i 3 k.k., mimo że zażalenie to zostało złożone na postanowienie wydane w trybie art. 330 § 2 k.p.k. i podlegało rozpoznaniu przez prokuratora nadrzędnego, tj. przez Prokuratora Regionalnego w Warszawie”.

Podnosząc powyższe Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do rozpoznania Prokuratorowi Regionalnemu w Warszawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k., a zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w Wołominie zapadło z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego, tj. art. 330 § 2 k.p.k.

Nie budzi wątpliwości, że w układzie procesowym do jakiego doszło w niniejszej sprawie przedmiotem zażalenia wniesionego przez pełnomocnika pokrzywdzonych było postanowienie ponowne o umorzeniu postępowania, do którego zastosowanie miał wskazany przepis. Zgodnie zaś z przepisem art. 330 § 2 k.p.k. „Jeżeli organ prowadzący postępowanie nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje ponownie postanowienie o umorzeniu postępowania lub odmowie jego wszczęcia. Postanowienie to podlega zaskarżeniu tylko do prokuratora nadzrędnego. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który dwukrotnie wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 i 1a, może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 § 1 - o czym należy go pouczyć.” Zatem właściwym do rozpoznania zażalenia nie był sąd, lecz prokurator nadzrędný nad prokuratorem, który umorzył postępowanie, tj. Prokurator Regionalny w Warszawie. Tak zresztą zostało skierowane zażalenie wniesione w niniejszej sprawie. Rację ma skarżący, gdy wskazuje, że przepis art. 330 § 2 k.p.k. obowiązuje we wskazanym brzmieniu od dnia 5 października 2019 r., a zatem miał zastosowanie w zakresie zażalenia na postanowienie prokuratora Prokuratury Okręgowej w W. wydane w dniu 30 marca 2021 r., sygn. akt PO VI Ds. [...]

Znaczenia dla oceny prawidłowości działania organów procesowych w tej sprawie nie miało wadliwe oznaczenie w złożonym przez pokrzywdzonych zażaleniu sygnatury sprawy, tj. wskazanie pierwotnej sygnatury PO VI Ds. [...] z pierwszego postanowienia o umorzeniu śledztwa, zamiast prawidłowej sygnatury, którą sprawa uzyskała po jej przekazaniu do dalszego prowadzenia, jako sygn. PO VI Ds. [...]. Niewątpliwie bowiem analiza akt sprawy i zapadłych rozstrzygnięć pozwalały jednoznacznie określić przedmiot postępowania oraz jego etap. Skoro zaś zgodnie z art. 118 § 3 k.p.k. pismo w sprawie należącej do właściwości sądu, prokuratora, Policji lub innego organu dochodzenia, skierowane do niewłaściwego organu, przekazuje się właściwemu organowi, to obowiązkiem Sądu było

przekazanie sprawy organowi właściwemu, tj. Prokuratorowi Regionalnemu w Warszawie.

Wskazane uchybienie regułom określonym w art. 330 § 2 k.p.k. było rażące, i bez wątpienia mogło mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia skoro doprowadziło do rozpoznania środka odwoławczego przez organ do tego nieuprawniony. Nadto, w wyniku wydania zaskarżonego kasacją rozstrzygnięcia doszło do zamknięcia pokrzywdzonym możliwości ew. skorzystania z prawa do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia.

W tym stanie rzeczy, koniecznym było uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy wraz z zażaleniem do ponownego rozpoznania – zgodnie z właściwością określoną w art. 330 § 2 k.p.k. – uprawnionemu organowi tj. prokuratorowi nadzrędnemu, którym w tej sprawie jest Prokurator Regionalny w Warszawie.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.